

MgA. Lucie Bartůňková
Terezy Novákové 65
570 01 Litomyšl

Posudek oponenta

Diplomová práce
BcA. Ivony Kociánové

"Restaurování centrálního výjevu na klenbě kaple sv. Isidora v Křenově"

Zadání diplomové práce

BcA. Ivoně Kociánové byl k restaurování svěřen centrální výjev na klenbě kaple sv. Isidora v Křenově s námětem Nanebevzetí Panny Marie. Úkolem diplomantky bylo provést podrobný restaurátorský průzkum, na jehož základě měl být vypracován návrh na restaurování. Na základě tohoto návrhu pak měla diplomantka provést restaurátorský zákrok. Součástí diplomové práce je rovněž vyhotovení restaurátorské dokumentace přiděleného úseku malby.

V teoretické části své práce měla diplomantka vypracovat studii, jež se bude zabývat porovnáním konsolidačních prostředků barevné vrstvy na minerální bázi. Tato studie měla být zacílena především na nástěnnou malbu, která je předmětem této diplomové práce.

I. ČÁST DIPLOMOVÉ PRÁCE (Teoretická část)

V teoretické části diplomové práce se BcA. Ivona Kociánová zabývá velmi podrobně problematikou konsolidace barevné vrstvy prostředky na minerální bázi.

Součástí práce je poměrně rozsáhlá rešerše dostupných informací k tématu, zaměřená na minerální konsolidační prostředky a konsolidaci degradované nástěnné malby.

Teoretická část práce je provedena na velmi dobré úrovni a zde uvedené poznatky jsou podloženy citacemi z odborné literatury.

Experimentální část práce zahrnuje popis a výsledky studia chování dvou skupin minerálních konsolidantů, a to konsolidačních prostředků na bázi hydroxidu vápenatého a konsolidačních prostředků na bázi oxidu křemičitého. Vybrané minerální konsolidační prostředky byly testovány na omítkových panelech s modelově vytvořenou simulací degradované barevné vrstvy. Tato problematika byla zvolena na základě existujícího poškození malby, která je předmětem II. části diplomové práce. Byly vytypovány dvě časté formy degradace barevné vrstvy, a to práškovatění a tvorba šupin. Do zkoušek efektu konsolidace autorka práce zahrнула subjektivní vizuální hodnocení, zkoušky odolnosti vůči mechanickému namáhání, hodnocení změny nasákavosti a objektivní hodnocení změny barevnosti po aplikaci prostředků.

Jasně vymezený cíl experimentální části práce se i přes vhodně zvolenou metodiku laboratorního výzkumu nepodařilo zcela naplnit, neboť nebylo možno nasimulovat tvorbu šupin tak, aby odpovídala reálnému poškození nástěnné malby v Křenově, a proto bylo také od experimentů v tomto směru upuštěno.

Experimenty na práškových barevných vrstvách na zkušebních panelech jsou podrobně popsány a

dostatečně jsou vysvětleny i zkušební metody a uvedeny podmínky měření. Autorka práce dokáže z výsledků měření vyvodit správné závěry a zjištěné výsledky, a to především výsledky subjektivního vizuálního hodnocení, dobře interpretovat.

Výsledkem I. části diplomové práce je celkové vyhodnocení porovnávaných materiálů a výběr nejvhodnějšího z nich pro konsolidaci malby restaurované v rámci diplomové práce.

II. ČÁST DIPLOMOVÉ PRÁCE (praktická část)

Praktická část diplomové práce opět velmi podrobně pojednává o restaurátorském průzkumu a restaurování centrálního výjevu na klenbě kaple sv. Isidora v Křenově.

Úsek, který byl diplomantce vymezen k restaurování, jevil výrazné známky pokročilé degradace jak barevné vrstvy, tak omítek.

BcA. Ivona Kociánová měla v rámci zadání práce využít ke konsolidaci malby pouze vápenné nanosuspenze, což, jak se ukázalo, nebyl snadný úkol.

Diplomantka se při restaurátorském procesu snažila plně využít výsledku experimentů, které zákroku na nástěnné malbě předcházely. Během testování v laboratorních podmínkách však byly získány výsledky, které se ne vždy potvrdily při testování na reálné malbě.

Ani po opakovaných aplikacích konsolidačního prostředku, zvoleného na základě laboratorních experimentů, nedošlo k požadovanému zpevnění malby. Musel být proto dodatečně použit prostředek Klucel G.

Drobné nedostatky se vyskytly při vlastním restaurátorském úkonu. Tmelené plochy mají odlišnou barevnost a okraje tmelů nepřiléhají vždy k okrajům originální omítky.

Z výsledků provedených experimentů, testování a použití vápenných nanosuspenzí na nástěnné malbě v Křenově jasně nevyplývá, jak se jejich použití, konkrétně prostředku *CaLoSiL® E25*, při koncentraci 10 g/l. osvědčilo.

Autorka sice v kapitole 3.1.1. *Konsolidace malby a štuků* velice podrobně celý proces konsolidace barevné vrstvy nanosuspenzemi rozvádí, chybí však její subjektivní hodnocení, proč dle jejího názoru nebyl výsledek konsolidace pozitivní a jakým směrem by se mohly ubírat další experimenty s fixáží barevné vrstvy pomocí nanosuspenzí. Bylo by vhodné to velké množství nově získaných cenných poznatků shrnout do jednoho uceleného závěru, kde by byly porovnány výsledky laboratorních experimentů s výsledky testování na reálné malbě a především pak použití konsolidantů na minerální bázi přímo na nástěnné malbě v kapli sv. Isidora v Křenově.

Dokumentace po formální stránce obsahuje všechny náležitosti a jednotlivé restaurátorské úkony jsou popsány jasně a velmi podrobně.

Diplomová práce BcA. Ivony Kociánové se zabývá problematikou konsolidace barevné vrstvy moderními konsolidanty na minerální bázi velmi obsáhle. Rozsah diplomové práce je nadstandardní (216 stran). Po formální stránce je diplomová práce na dobré úrovni, přestože se v ní vyskytují drobné gramatické chyby a překlepy.

Přes výše uvedené připomínky má diplomová práce BcA. Ivony Kociánové velmi dobrou úroveň.

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Litomyšli dne 15.9.2013

